

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/81/2018
Identifikačné číslo spisu: 8116011042
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8116011042.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovovej a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci proti obvinenému W. U. a spol. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 30. júna 2020 v Bratislave o dovolaní obvinených W. U., P. X. a R. Y. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 10. mája 2017, sp. zn. 3To/17/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného R. Y. odmieta.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvinených P. X. a W. U. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 2. augusta 2016, sp. zn. 4T/60/2016, uznal obvinených D. T., W. U., P. X. a R. Y. vinnými zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa dopustili na tom skutkovom základe, že

obvinený D. T. a W. U., najmenej od mesiaca september 2015 a obvinený P. X. najmenej od mesiaca október 2015, si opakovane, na presne nezistených miestach zabezpečovali pervitín, ktorý následne spoločne, ak aj každý z nich samostatne viackrát odpredali T. R. a H. Y. a dňa 10.12.2015 v X. Q. O., okres F., sa spoločne zložili do výšky 1.400,- Eur za účelom kúpy pervitínu, ktorý následne chceli ďalej odpredať a dňa 13.12.2015 došli na železničnú stanicu v Košiciach, kde o 06,00 hod. obvinený D. T. za sumu 1.400,- Eur zakúpil od obvineného R. Y. dva kusy zatavených injekčných striekačiek s obsahom bielej kryštalickej látky pervitínu, kde po ich zakúpení sa obvinení D. T., W. U. a P. X. vracali spoločne do miesta bydliska, pričom boli zastavení príslušníkmi PZ, kde pri prehliadke v zmysle § 101 Trestného poriadku im bolo nájdených 31,85 gramov kryštalickej látky s priemerným obsahom metamfetamínu 48,6 %, kde z uvedeného množstva by bolo možné vyrobiť najmenej 387 bežných jednotlivých dávok

drogy schopných ovplyvniť psychiku konzumenta, kde pervitín je v zmysle zákona Národnej rady SR č. 138/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch zaradený do II. skupiny psychotropných látok.

Za to im všetkým uložil podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. j), l) Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Trenčíne o odvolaniach obvinených rozhodol uznesením z 10. mája 2017, sp. zn. 3To/17/2017 tak, že tieto ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený R. Y. sám dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že ku skutku, ktorý mu bol kladený za vinu sa priznal, úprimne ho oľutoval, spolupracoval a následne bol prepustený z väzby. Prokurátor mu na hlavnom pojednávaní navrhoval, aby uložený trest bol podmiennečne odložený, no sudca mu uložil nepodmienečný trest odňatia slobody. V dovolaní v podstate žiadal, aby najvyšší súd prehodnotil výšku jeho trestu pri zvážení dovtedajšej bezúhonnosti a pri pozitívnych hodnoteniach. Prostredníctvom zvoleného obhajcu obvinený R. Y. zotrval na dôvodoch dovolania smerujúcich výhradne k uloženému trestu a hodnoteniu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností s tým, že považuje za daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) a i) Trestného poriadku z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a hodnotenia poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Navrhol preto, aby najvyšší súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach a zrušil uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 10. mája 2017, sp. zn. 3To 17/2017 a prikázal krajskému súdu, aby v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

Obvinený P. X. dovolanie odôvodnil sám a poukázal na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a), b), c), g) a i) Trestného poriadku s tým, že od začiatku vyšetrovania žiadal o vylúčenie na samostatné konanie, preto považuje rozhodnutie krajského súdu, ako aj konanie na súde prvého stupňa za nezákonné a navrhol, aby najvyšší súd vyslovil, že rozhodnutiami krajského súdu a konaním na okresnom súde bol porušený zákon v jeho prospech a uznesenie krajského súdu zrušil.

Obvinený W. U. odôvodnil dovolanie sám neprimerane prísnou výškou trestu, poukazujúc na rovnaké skutočnosti, ako obvinený R. Y..

Prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej len „prokurátor“) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného W. U. uviedol, že dovolanie je podané z dôvodu neprimerane prísnej výšky trestu, pričom z podania obvineného nevyplýva žiadny dovolací dôvod. Navrhol preto toto zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku. Rovnako tak navrhol zamietnuť dovolanie obvineného P. X., ako aj dovolanie obvineného R. Y. s tým, že z jeho podania nevyplýva žiadny dovolací dôvod.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie podané obvineným R. Y. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) a i) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné, v súlade so svojou konštantnou judikatúrou, najprv vo

všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku [rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolaťelom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku. Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

V danej veci obvinený Y. výslovne namieta neprimeranosť trestu a nesprávne hodnotenie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Pokiaľ ide o uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, je potrebné uviesť, že tomto prípade možno podať dovolanie z jedného z týchto dôvodov, a to ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bez uložení taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.). Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. V danom prípade nebol naplnený ani jeden z týchto dôvodov a obvinenému Y. bol uložený trest odňatia slobody - teda druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa, a to v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Pokiaľ však ide o hodnotenie priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, tu najvyšší súd zdôrazňuje, že otázka zisťovania, resp. hodnotenie (ne)existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného. Ak súd v napadnutom rozhodnutí konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, no nezoberie ju do úvahy pri ukladaní trestu - ide o skutočnosť, ktorá za splnenia ďalších zákonných podmienok, môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného

poriadku. V posudzovanej veci však o žiadne takého relevantné pochybenie zo strany súdu nedošlo, keďže obvinenému boli zistené dve poľahčujúce okolnosti a žiadna priťažujúca okolnosť, v dôsledku čoho mu bol následne ukladaný trest v rámci zákonnej trestnej sadzby. Len samotná nespokojnosť s výškou trestu nemôže zakladať dôvod dovolania.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania u obvineného Y. nie sú zjavne splnené, a preto jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Pokiaľ ide o dovolania podané obvineným P. X. a W. U., Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že v nej nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku.

Podľa § 373 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku môže obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu. Ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že obvinený P. X. nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, preto ho okresný súd vyzval (výzvou z 3. apríla 2018 - č.l. 571) na oznámenie, či má zvoleného obhajcu, alebo žiada o jeho ustanovenie, pričom obvinený podaním doručeným súdu 10. apríla 2018 požiadal o ustanovenie obhajcu. Opatrením z 11. apríla 2018 bol obvinenému ustanovený obhajca JUDr. Marek Tkáč. Napriek tomu nebol odstránený nedostatok a dovolanie prostredníctvom obhajcu nebolo podané. Obvinený prostredníctvom obhajcu na výzvu, ktorá mu bola v súlade s § 373 ods. 3 Trestného poriadku doručená 18. marca 2019, reagoval, že žiada, aby bolo rozhodnuté len o ním podanom dovolaní.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd rovnako zistil, že obvinený W. U. nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, preto okresný súd vyzval obvineného (výzvou zo 4. decembra 2018 - č.l. 591) na oznámenie, či má zvoleného obhajcu, alebo žiada o jeho ustanovenie, pričom obvinený podaním doručeným súdu 10. decembra 2018 požiadal o ustanovenie obhajcu. Opatrením z 10. decembra 2018 bol obvinenému ustanovený obhajca JUDr. Vitalij Franko. Napriek tomu nebol odstránený nedostatok a dovolanie prostredníctvom obhajcu nebolo podané. Obvinený prostredníctvom obhajcu na výzvu, ktorá mu bola v súlade s § 373 ods. 3 Trestného poriadku doručená 18. marca 2019, reagoval, že sa výslovne vzdáva možnosti podať dovolanie prostredníctvom obhajcu a tým odstrániť nedostatok v podanom dovolaní.

Najvyšší súd preto dovolania obvinených P. X. a W. U. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo podané prostredníctvom obhajcu, je odstrániteľný nedostatok, avšak len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu. Výplýva to zo znenia § 373 ods. 3 posledná veta Trestného poriadku, podľa ktorého ustanoviť obhajcu v prípadoch, v ktorých bolo dovolanie podané priamo obvineným, resp. niektorou osobou uvedenou v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, môže iba predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby.

V danom prípade obvineným boli ustanovení obhajcovia, avšak napriek tejto skutočnosti neboli odstránené nedostatky, spočívajúce v tom, že dovolania obvinených P. X. a W. U. neboli podané

prostredníctvom týchto obhajcov. Naopak, obaja obvinení na odstránenie týchto nedostatkov reagovali tak, že prejavili vôľu nedostatok neodstrániť.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolania týchto obvinených na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol, nakoľko nie sú splnené podmienky podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku, a to že obvinení podali dovolania prostredníctvom obhajcu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.